

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din _____ 2022

Chișinău

**Cu privire la înființarea în municipiul Chișinău a monumentului
„Maria Alexandra Victoria de Saxa-Coburg și Gotha, Regina României”**

În temeiul art. 7 alin. (1) din Legea monumentelor de for public nr. 192/2011 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 197-202, art. 569), Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă, la propunerea Ministerului Culturii, prezentată în temeiul deciziei Consiliului municipal Chișinău, înființarea monumentului „Maria Alexandra Victoria de Saxa-Coburg și Gotha, Regina României” pe str. București, nr. 64 din municipiul Chișinău, pe terenul adiacent Liceului Teoretic Român-Francez „Gheorghe Asachi”.

2. Monumentul va fi edificat conform unui proiect avizat de Ministerul Culturii.

3. Cheltuielile pentru organizarea concursului, elaborarea documentației de proiect, executarea, edificarea monumentului și amenajarea terenului aferent vor fi acoperite din donații, sponsorizări și alte surse neinterzise de lege.

Prim-ministru

NATALIA GAVRILIȚA

Contrasemnează:

Ministrul culturii

Sergiu Prodan

Notă informativă
la proiectul hotărârii de Guvern cu privire la înființarea în municipiul Chișinău a monumentului „Maria Alexandra Victoria de Saxa – Coburg și Cotha, Regina României”

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul Hotărârii Guvernului a fost elaborat de către Ministerul Culturii în baza deciziei Consiliului municipal Chișinău, la solicitarea AO „Monumentum” din 26.11. 2021.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Ministerul Culturii a elaborat proiectul hotărârii de Guvern privind înființarea în municipiul Chișinău a monumentului „Maria Alexandra Victoria de Saxa – Coburg și Cotha, Regina României”, în temeiul prevederilor art.7 alin.(1) din Legea monumentelor de for public nr.192 / 2011 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 197-202, art. 569), în baza deciziei pe acest subiect a Consiliului municipal Chișinău nr. 8/16 din 12.10.2021 *Cu privire la edificarea Monumentului „Maria Alexandra Victoria de Saxa – Cotha”*.

Monumentul se propune a fi edificat în scopul perpetuării memoriei Reginei Maria Alexandra Victoria de Saxa – Coburg și Cotha, Regina României – personalitate de excepție a istoriei naționale.

Regina Maria, inteligentă și plină de vitalitate, de origine englezoaică, a ajuns să cunoască profund poporul român, cultura, obiceiurile și, mai ales, aspirațiile românești, care au devenit și ale ei. A fost o neînfricată luptătoare, fondatoare a Comitetului Automobilelor Sanitare „Regina Maria” în Franța, organizatoare a numeroase spitale de campanie din Primul Război Mondial, apărătoare a intereselor României la Conferința de Pace de la Paris, membru-corespondent al Academiei de Belle - Arte din Franța.

În anul 1914, odată cu încoronarea principelui Ferdinand ca Rege al României, principesa Maria devine Regină. În noua postură s-a implicat activ în viața politică și culturală românească, inițiind și coordonând proiecte sociale cu mare impact național. După Marea Unire a Principatelor Române, la 15 octombrie 1922, în Catedrala din Alba Iulia, alături de soțul ei Ferdinand I, a fost încoronată ca Regină a tuturor românilor, act ce semnifică unirea tuturor teritoriilor românești sub aceeași coroană. De-a lungul vieții sale Regina Maria s-a bucurat de dragostea și aprecierea locuitorilor din toate provinciile istorice românești, inclusiv din partea celor din Basarabia. În ținutul dintre Prut și Nistru numele Reginei Maria este asociat cu înfăptuirea integrării naționale și a reformei agrare. În perioada interbelică, una din cele mai vechi instituții din Basarabia, Liceul nr. 1 de fete al zemstvei, actualmente Liceul Teoretic „Gheorghe Asachi” din Chișinău, a purtat numele „Regina Maria”. Din acest considerent monumentul se propune a fi amplasat pe terenul din adiacența Liceului Teoretic „Gheorghe Asachi”, str. București nr. 64 din municipiul Chișinău.

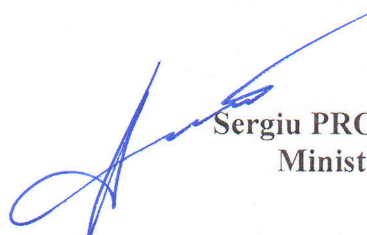
Reieșind din faptul că monumentul va fi amplasat în *Nucleul istoric* al Chișinăului, în scopul edificării unui monument de for public cu o înaltă ținută artistică, conform prevederilor Legii monumentelor de for public, autorul monumentului va fi selectat prin concurs, organizat de către AO „Monumentum”. AO „Monumentum”, prin scrisoarea înregistrată cu indicii de intrare la Ministerul Culturii nr. 625 din 13.12.2021, confirmă faptul desfășurării concursului în scopul selectării celui mai reușit proiect al monumentului de for public, cu valențe estetice corespunzătoare pentru a fi amplasat în spațiul public. Concurs organizat conform prevederilor Hotărârii de Guvern nr. 751/2020 *cu privire la aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea concursului de selectare a autorului monumentului de for public sau al operei comemorative de război*.

Totodată, Schița de proiect privind atribuirea locului edificării monumentului vizat a fost examinată prealabil și avizată pozitiv (SP11/10-21.05.2020 (avizat)) în cadrul ședinței Consiliului Național al Monumentelor Istorice, conform prevederilor art. 7 alin. (6) din Legea monumentelor de for public nr. 192/2011 *„Instalarea monumentelor de for public în zonele de protecție a edificiilor cu statut de monument istoric sau în zonele construite protejate se va realiza doar după coordonarea prealabilă a locului de amplasare cu autoritatea publică centrală în domeniul protejării patrimoniului cultural”*.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Prezentul proiectul nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Proiectul prevede înființarea monumentului „Maria Alexandra Victoria de Saxa– Coburg și Cotha, Regina României”, în str. București, nr. 64 din municipiul Chișinău, pe terenul din adiacența Liceului Teoretic Român-francez „Gheorghe Asachi”. Monumentul va fi edificat conform unui proiect avizat de Ministerul Culturii.
5. Fundamentarea economico-financiară
Cheltuielile pentru organizarea concursului, elaborarea documentației de proiect privind edificarea monumentului, pentru executarea și instalarea acestuia, precum și pentru amenajarea terenului aferent, vor fi acoperite din donații, sponsorizări și alte surse neinterzise de cadrul normativ.
6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare
Proiectul se încorporează în sistemul actelor normative și nu necesită modificarea altor acte legislative sau normative.
7. Avizarea și consultarea publică a proiectului
Proiectul a fost plasat pentru consultare publică pe portalul www.particip.gov.md , precum și pe pagina web oficială a Ministerului Culturii www.mc.gov.md , directoriul <i>Transparența decizională</i> , secțiunea <i>Proiecte de acte normative remise spre coordonare</i> .
8. Constatările expertizei anticorupție
Prin expertiza anticorupție nr. 06/2-800 din 11.02.2022 s-a constatat că proiectul corespunde interesului public general, nu aduce atingere drepturilor fundamentale ale omului și nu conține factori sau riscuri de corupție.
9. Constatările expertizei de compatibilitate
Proiectul nu necesită alte expertize de compatibilitate.
10. Constatările expertizei juridice
Prin expertiza juridică nr. 04/ 770 din 26 .01.2022 sa propus excluderea clauzei de adoptare, pct. 8 din Hotărârea de Guvern nr. 751/2020 <i>cu privire la aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea concursului de selectare a autorului monumentului de for public sau al operei comemorative de război</i> , deoarece Hotărârea de Guvern nu poate constitui temei juridic pentru emiterea unui alt act normativ al Guvernului. Excluderea pct. 2 din proiectul Hotărârii de Guvern, deoarece Guvernul nu poate stabili sarcini unei asociații obștești.
11. Constatările altor expertize
Proiectul nu necesită alte expertize suplimentare.

Sergiu PRODAN
Ministru